

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Nachtegalenlaan (Veurne, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021B403
Februari-maart 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Tessa Van Esbroeck, Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie vindplaatsen	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	12
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	12
1.4	Assessmentrapport.....	13
1.4.1	Introductie tot het projectgebied.....	14
1.4.1.1	Ruimtelijke situering.....	14
1.4.1.2	Geplande werken.....	15
1.4.2	Fysisch geografische en geologische situatie	19
1.4.2.1	Landschappelijke situering	19
1.4.2.2	Tertiaire lithostratigrafie	23
1.4.2.3	Quartaire lithostratigrafie	24
1.4.2.4	Bijkaart holocene	25
1.4.2.5	Bodemvormingsprocessen	26
1.4.3	Historische en archeologische voorkennis.....	27
1.4.3.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	27
1.4.3.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	31
1.4.3.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	34
1.4.3.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	37
1.5	Synthese	40
2	Bibliografie.....	41

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	14
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	15
Figuur 5: Projectgebied gezien vanuit de Ieperse Steenweg (Bron: Google Streetview).....	15
Figuur 6: Geplande werken (Bron: opdrachtgever).....	17
Figuur 7: Synthesepplan geplande werken (Bron: opdrachtgever).....	17
Figuur 8: Doorsnedes nieuwe toestand (Bron: opdrachtgever).	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	19
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	20
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).....	20
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	21
Figuur 13: Profiellijn NW-ZO (Bron: Geopunt).....	21
Figuur 14: Profiellijn ZO-NW (Bron: Geopunt).....	22
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	23
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	24
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Bijkaart met de dieptes van de basis van de Holocene afzettingen (Bron: Baeteman C. 2011).	25
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	26
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).....	27
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	34
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	35
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).	35

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	37
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979- 1990 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000- 2003 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008- 2011 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	39

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
---	---

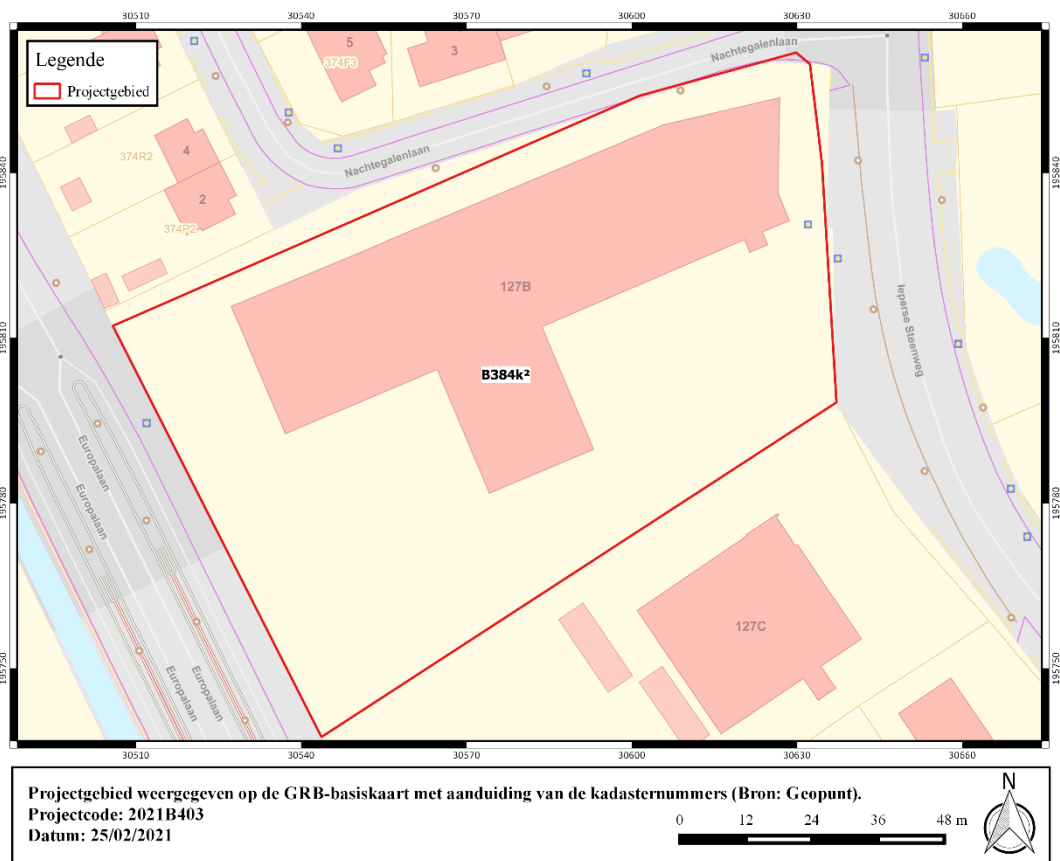
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

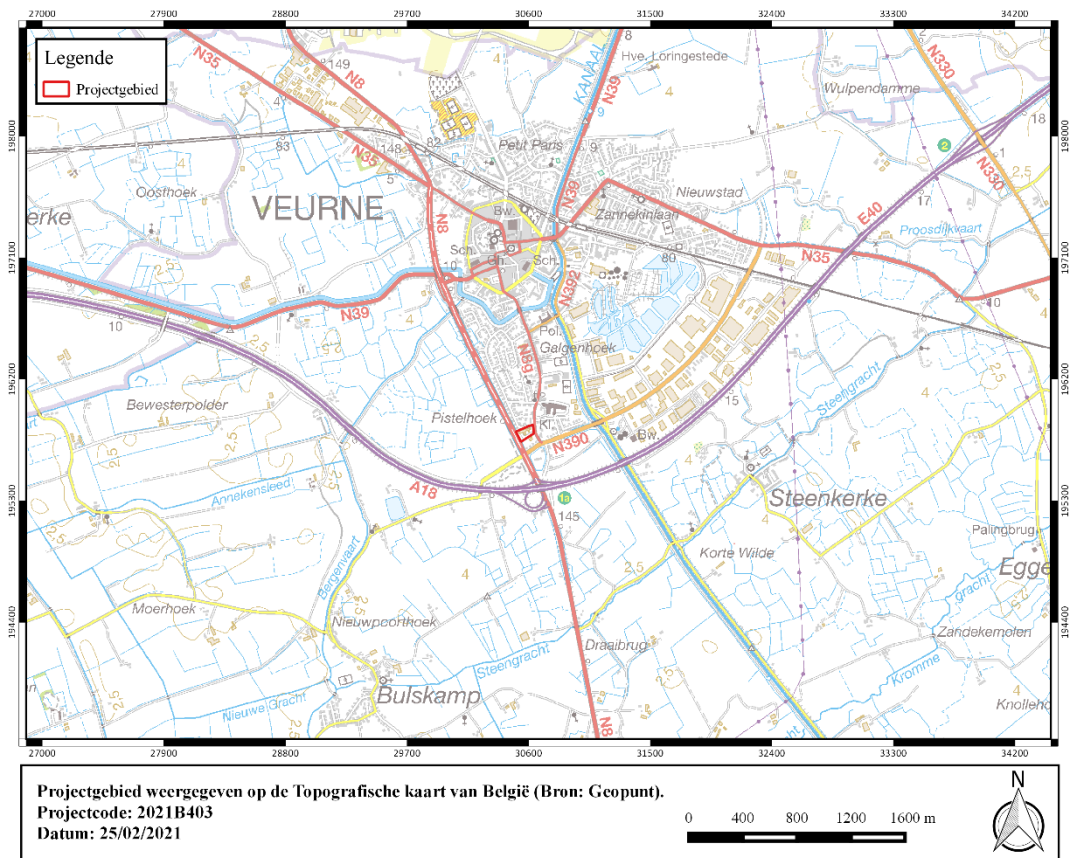
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Veurne
	Deelgemeente	/
	Postcode	8630
	Adres	Ieperse Steenweg 127b, 8630 Veurne
	Toponiem	Nachtegalenlaan
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 30488 Y _{min} = 195736 X _{max} = 30674 Y _{max} = 195865
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Veurne, Afdeling 1, Sectie B, nr: 384k2 Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus) Tessa Van Esbroeck (archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksoopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van de bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan deels in een zone bestemd als woongebied, deels als agrarisch gebied, deels als parkgebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 9078 m², vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning. Het plangebied is op heden bebouwd. Deze bebouwing dient eerst verwijderd te worden conform de sloopvoorwaarden opgenomen in het Programma van Maatregelen.

Daarom wordt geadviseerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Nachtegalenlaan in Veurne werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en de verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen

1.3.3 Historische context en bekende archeologie vindplaatsen

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek. De recente onderzoeken die voortvloeiden uit archeologienota's zijn geraadpleegd via loket.onroerend.erfgoed.be.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische bronnen, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen die zowel via Geopunt als via het Nationaal Geografisch Instituut (Cartesius) ter beschikking worden gesteld. Bijkomende cartografische bronnen zijn waar relevant bekomen via verder archiefonderzoek.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971, ter beschikking gesteld via Geopunt.

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Introductie tot het projectgebied

1.4.1.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Veurne, in de provincie West-Vlaanderen. Veurne is een verkeersknooppunt gelegen aan de spoorlijn Adinkerke-Gent, aan de kanalen Nieuwpoort-Duinkerke, Veurne-Sint-Winoksbergen en Veurne-Lo, alsook aan de ring-expresweg.

Het plangebied grenst ten noorden aan de Nachtegalenlaan, ten oosten aan de Ieperse Steenweg, ten zuiden aan een bebouwd perceel gelegen aan de Ieperse Steenweg en ten westen aan de Europalaan.

De stadkern van Veurne bevindt zich op circa 1,3km ten noorden van het projectgebied.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Geplande werken

1.4.1.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 9078 m². Binnen de grenzen van het projectgebied situeert zich op heden een gebouw met een footprint van ongeveer 3050 m². Met uitzondering van ca. 1200 m² groenzone aan de west-, noord- en zuidzijde van het terrein is het plangebied in gebruik als parking. Het gebouw is op heden niet onderkelderd.

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt)

Figuur 5: Projectgebied gezien vanuit de Ieperse Steenweg (Bron: Google Streetview)

1.4.1.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de realisatie van een gecombineerd nieuwbouwproject op de hoek van de Nachtegallenlaan en de Ieperse Steenweg. Het complex zal een winkel, fitness en kantoorruimte bevatten.

Er komt een nieuw gebouw met een footprint van ca. 2150 m². De fundering gebeurt door iddel van paalfunderingen waarvan de dieptes nog te bepalen zijn na de ingenieursstudie. Het vloerniveau ter hoogte van de laad- en loszone zal zich 1,2m dieper situeren tot opzichte van niveau 0. Deze laad- en loszone bevindt zich rechts achteraan het gebouw (figuur 7: gearceerde zone).

Rondom het terrein en tussen de parkeerplaatsen komt een groenzone met een gecombineerde oppervlakte van ca. 1940m². Deze bodemingreep zal een verstoring teweegbrengen van ca. 40 cm -mv.

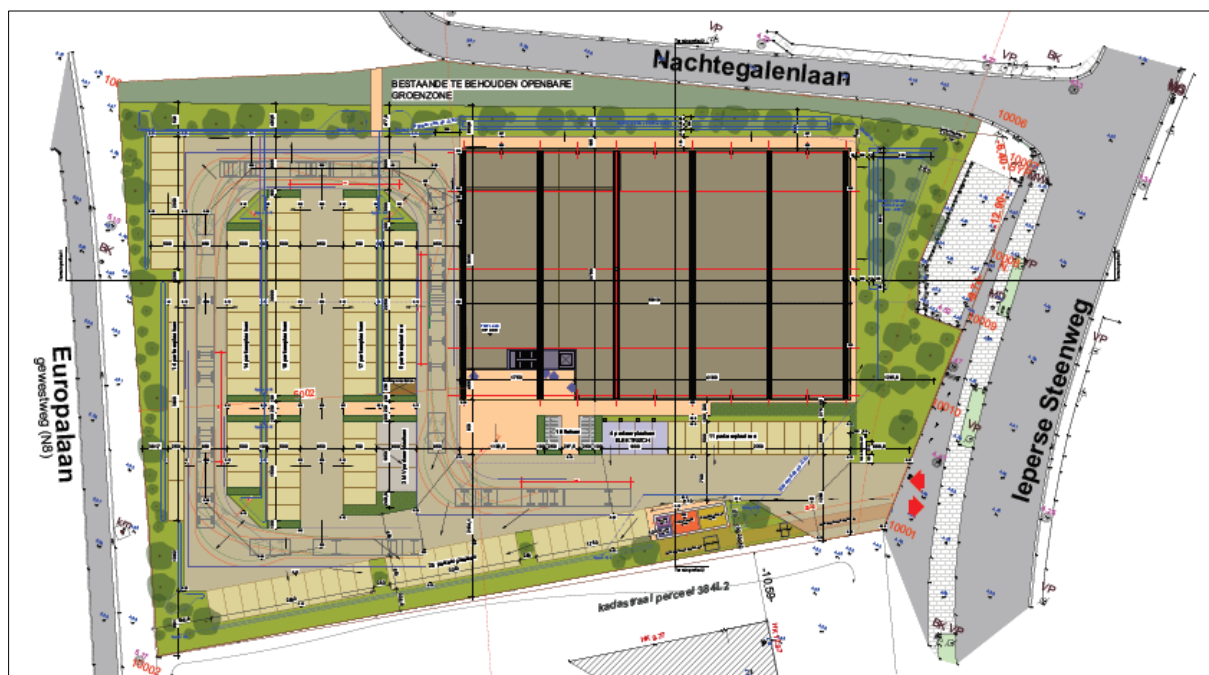
Vervolgens zullen vooraan (ca. 140m²) en rechts van het gebouw (ca. 115m²) twee wadi's worden aangelegd. Deze zullen beiden een verstoring van 60cm –mv met zich meebrengen.

De rest van het projectgebied wordt verhard (ca. 4220 m²). Hiervoor wordt een bodemingreep van 50cm -mv gerekend. Tot deze verharding worden ook de parkingplaatsen (ca. 1300 m²), stalling winkelkarren (ca. 10 m²), twee fietsenstallingen (ca. 25 m²) en een erfdiensbaarheidsstrook (ca. 100 m²) gerekend.

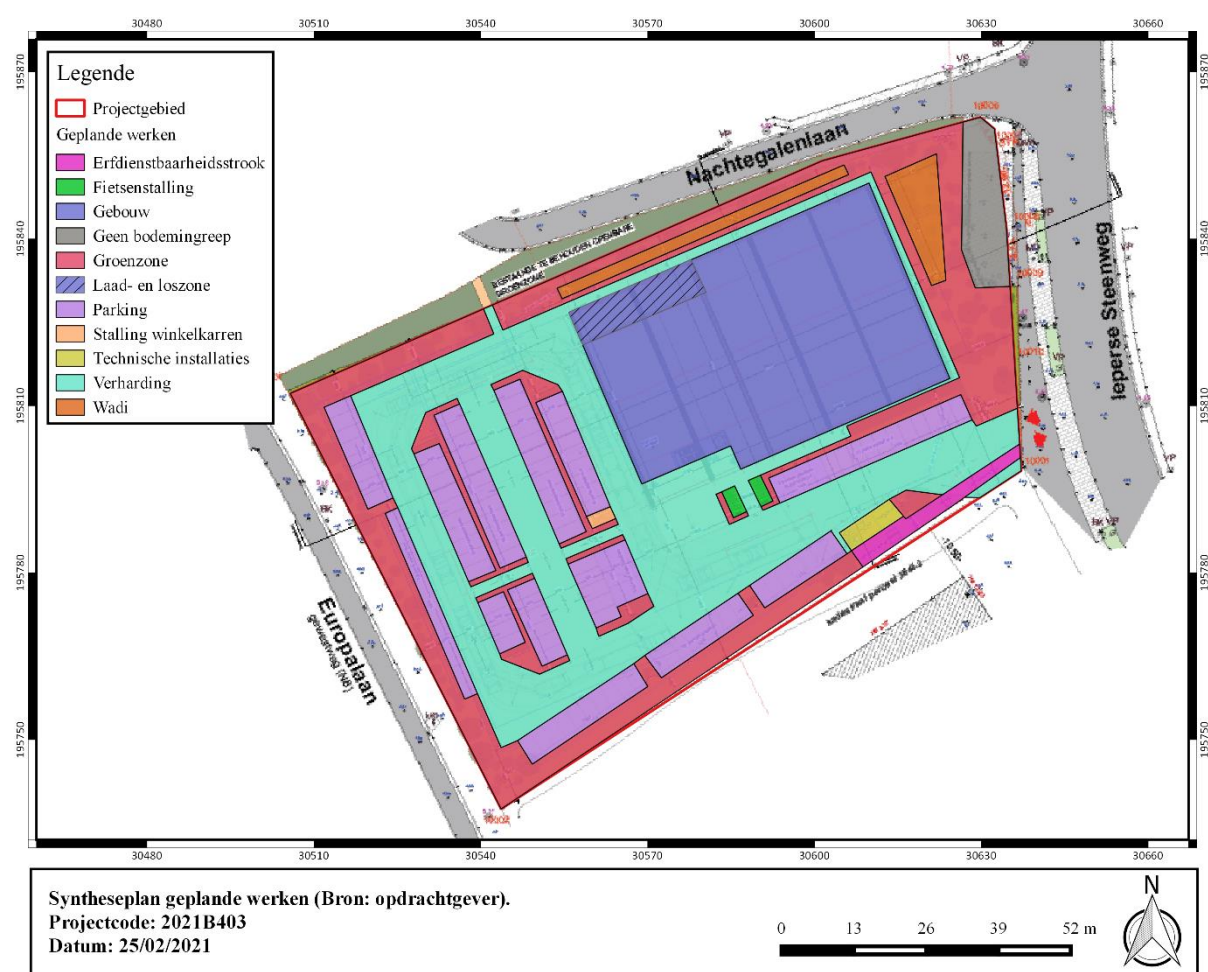
De technische installaties (ca. 45m²) zullen worden gerealiseerd in het zuidoosten van het onderzoektterrein. Voor de tellers en klantencabine kan een bodemingreep van 50cm –mv worden gerekend. De distributiecabine brengt een grotere verstoring met zich mee. Onder het vloerniveau wordt nog eens 115cm dieper uitgegraven. Daaronder zullen nog eens enkele schuin ingedreven aardelektroden met een minimumlengte van 1,5m worden geplaatst.

Als laatste wordt vooraan het gebouw nog een zone als parking (ca. 210 m²) gekarteerd op het inplantingsplan. Deze zone is op heden reeds als parking in gebruik en blijft behouden. In functie van de geplande werken dient tevens nieuwe riolering aangelegd te worden die zal aansluiten op nieuwe putten.

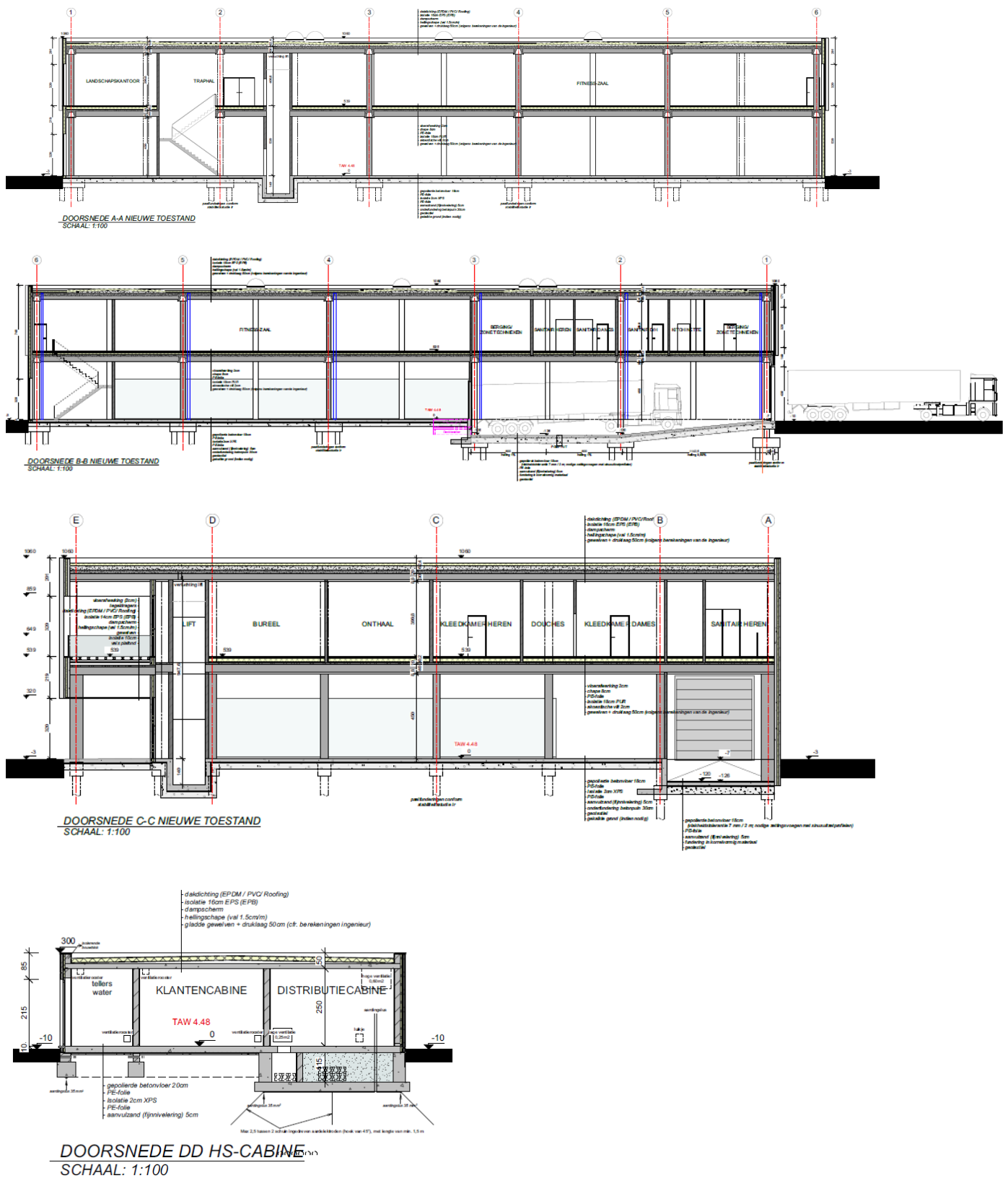

Figuur 6: Geplande werken (Bron: opdrachtgever).

Figuur 7: Syntheseplan geplande werken (Bron: opdrachtgever).

Figuur 8: Doorsnedes nieuwe toestand (Bron: opdrachtgever).

1.4.2 Fysisch geografische en geologische situatie

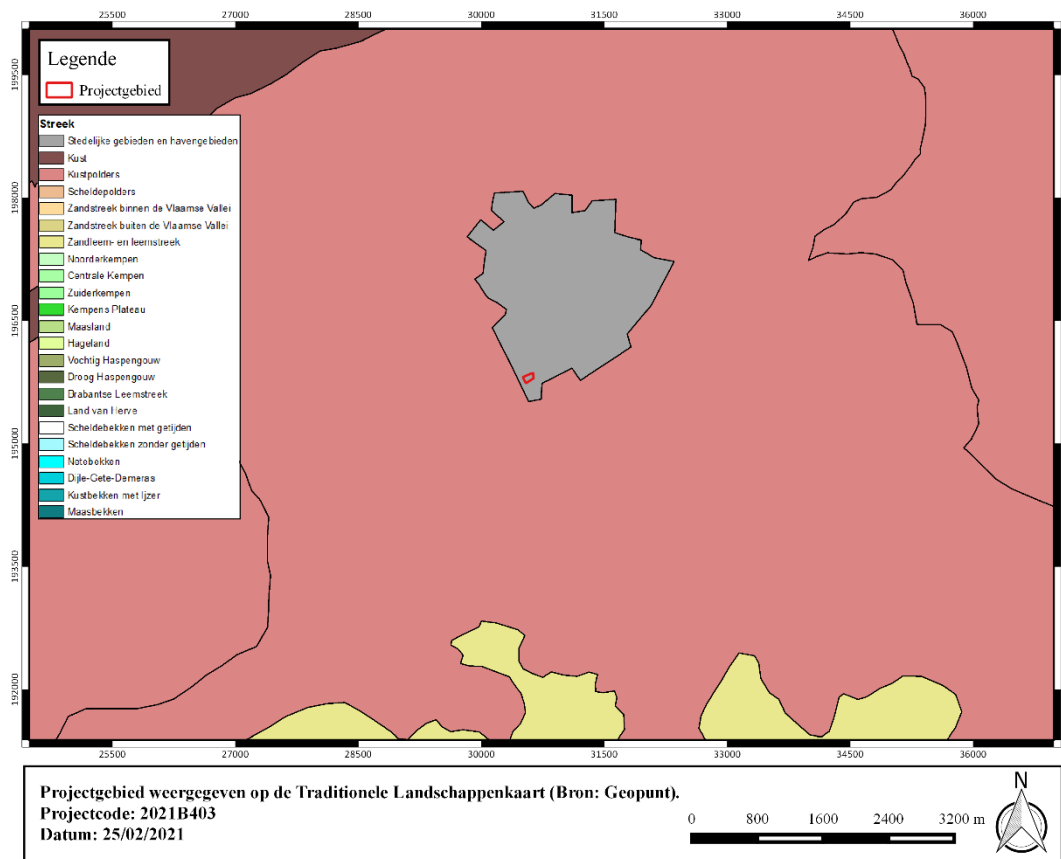
1.4.2.1 Landschappelijke situering

Het plangebied is gelegen in stedelijke gebieden en havengebieden.

Veurne is gelegen in de kustpolders die een typische hoogte hebben van ca. 4 à 5 m TAW. De stad zou tot ontwikkeling gekomen zijn op een terp, die zich in het oostelijk deel van de stad bevindt en een oppervlakte van 4 hectare omvat. Het gebied van de Moeren is beduidend lager gelegen.

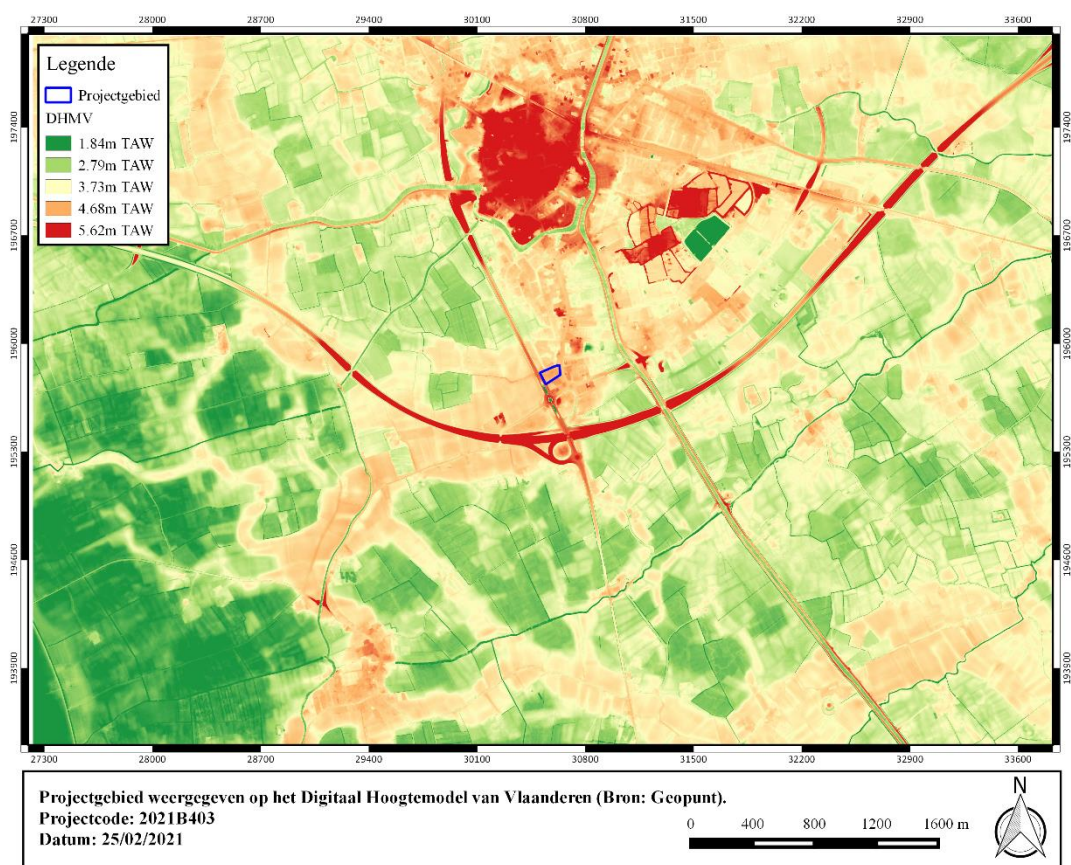
Het plangebied is gelegen ter hoogte van een kreerkug op een hoogte die schommelt van 4.3 tot 4.7 m TAW. Op basis van het DHMV kan vermoed worden dat het terrein bij de aanleg van het gebouw en bijhorende parking genivelleerd is geweest. De TAW waarden kennen over het volledige terrein slecht minieme verschillen.

Hydrografisch is het plangebied gelegen in het IJzerbekken, deelbekken Langeleed-Beverdijkvaart.

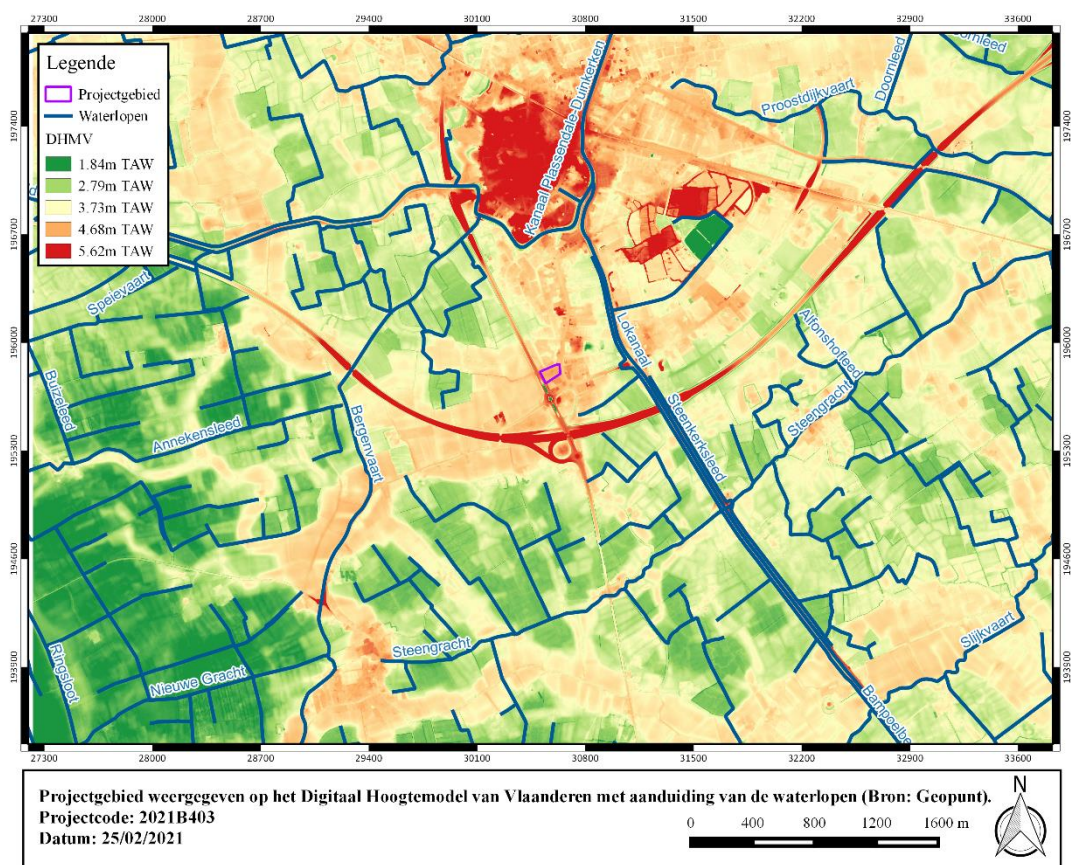

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

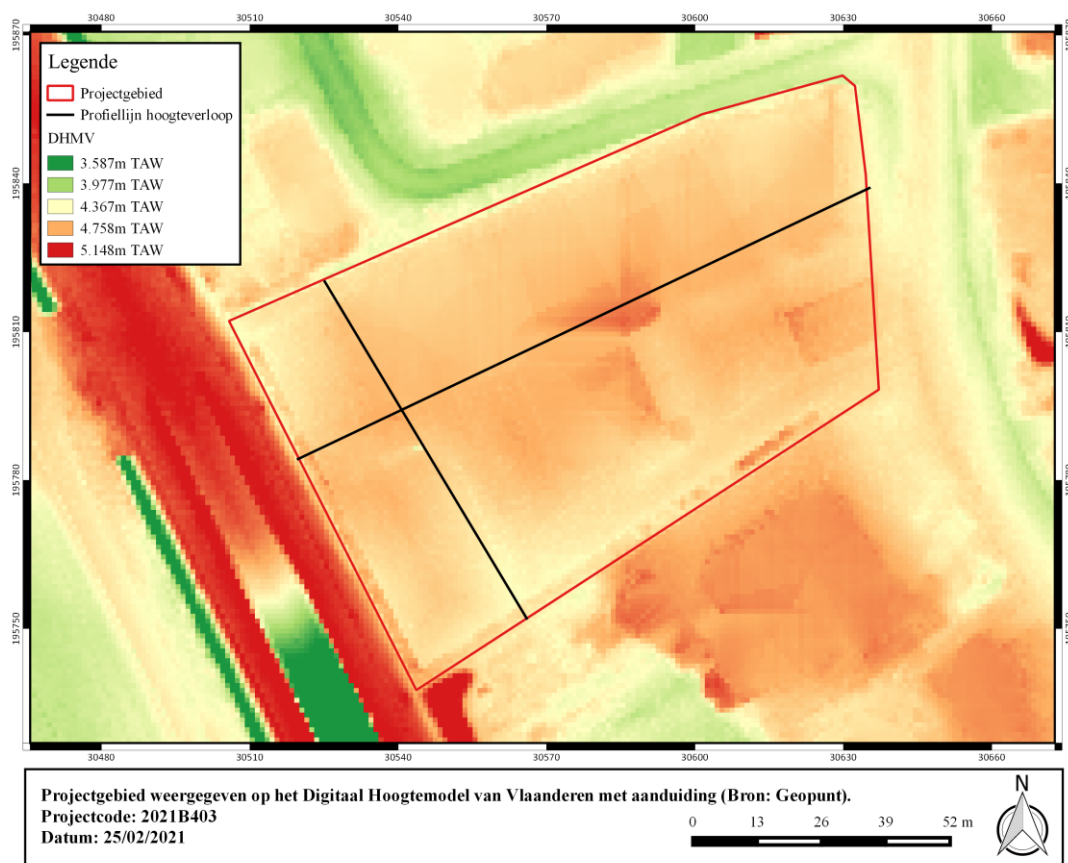

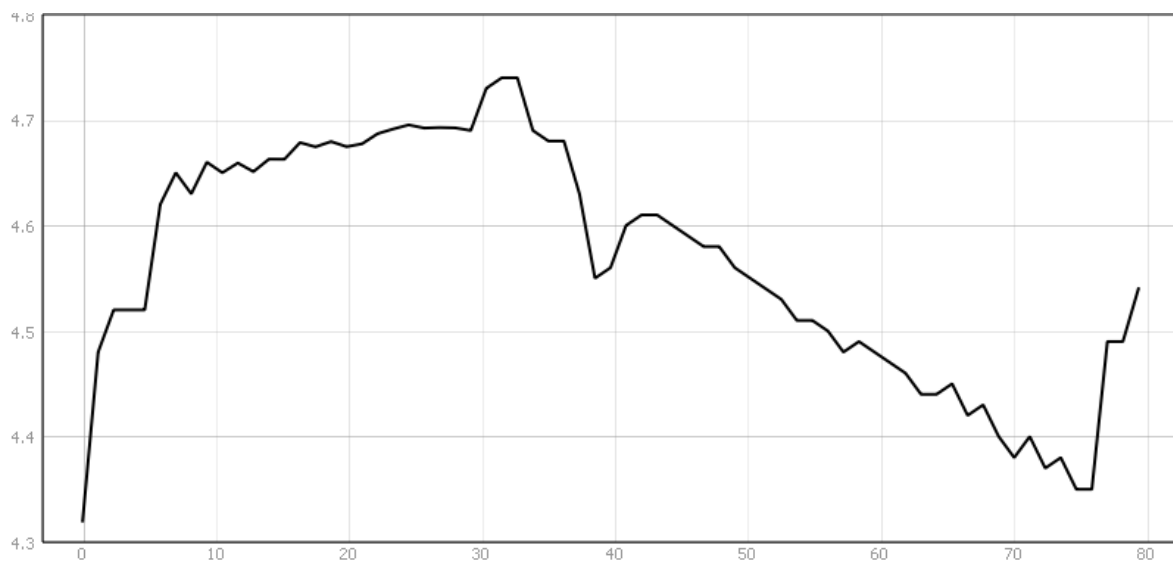
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

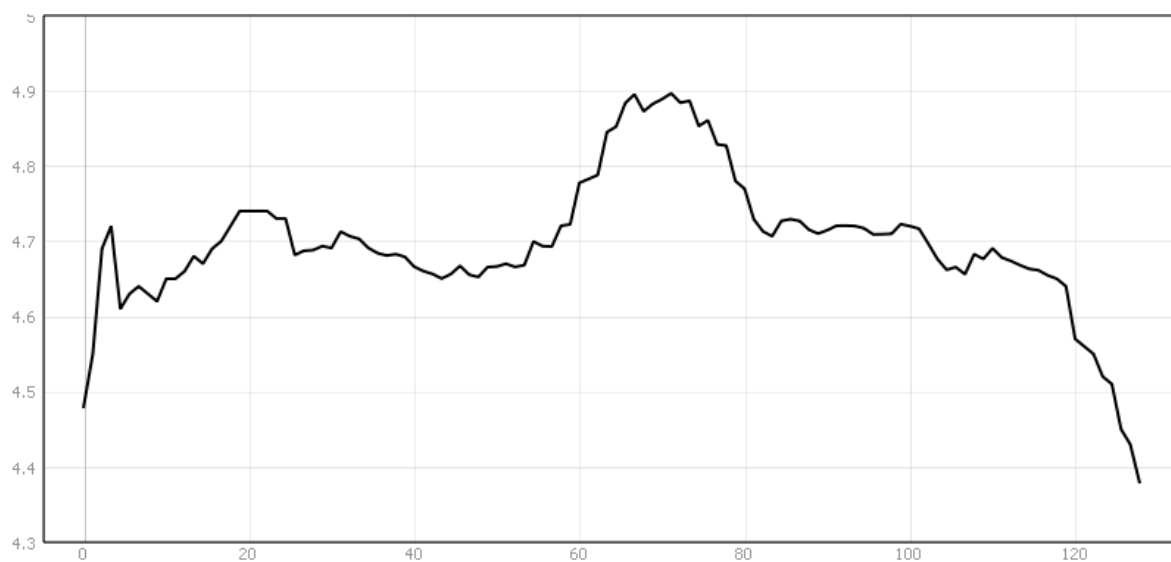
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 13: Profiellijn NW-ZO (Bron: Geopunt).

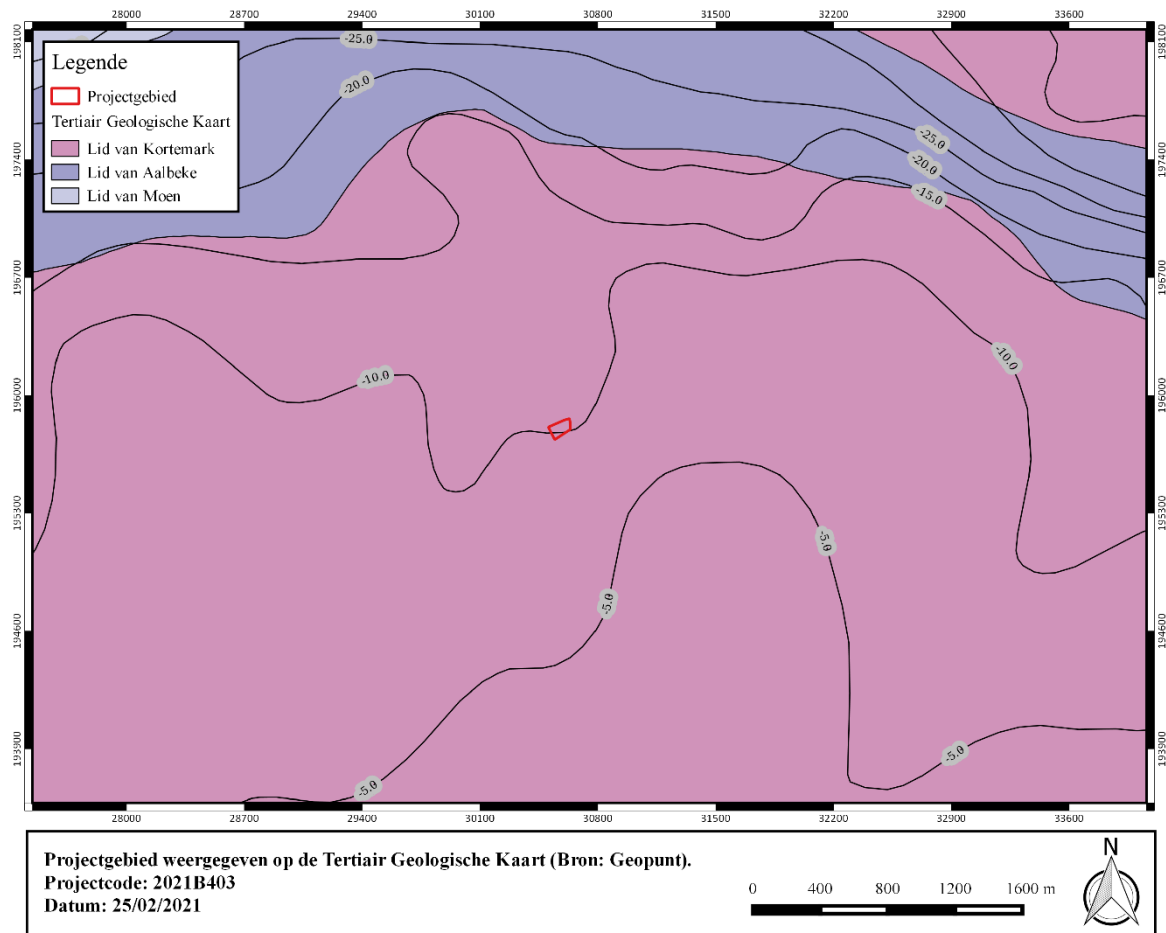

Figuur 14: Profiellijn ZO-NW (Bron: Geopunt).

1.4.2.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Kortemark** (Formatie van Tielt). De Formatie van Tielt bestaat uit een fijn zandig en zandig marien sediment.

Het oudste lid is het **Lid van Kortemark** en bestaat uit horizontaal gelamineerd fijn zandig grof silt en kleiig-siltig zeer fijn zand. Het is afgezet in de overgangszone tussen de buitenkust en de open shelf.

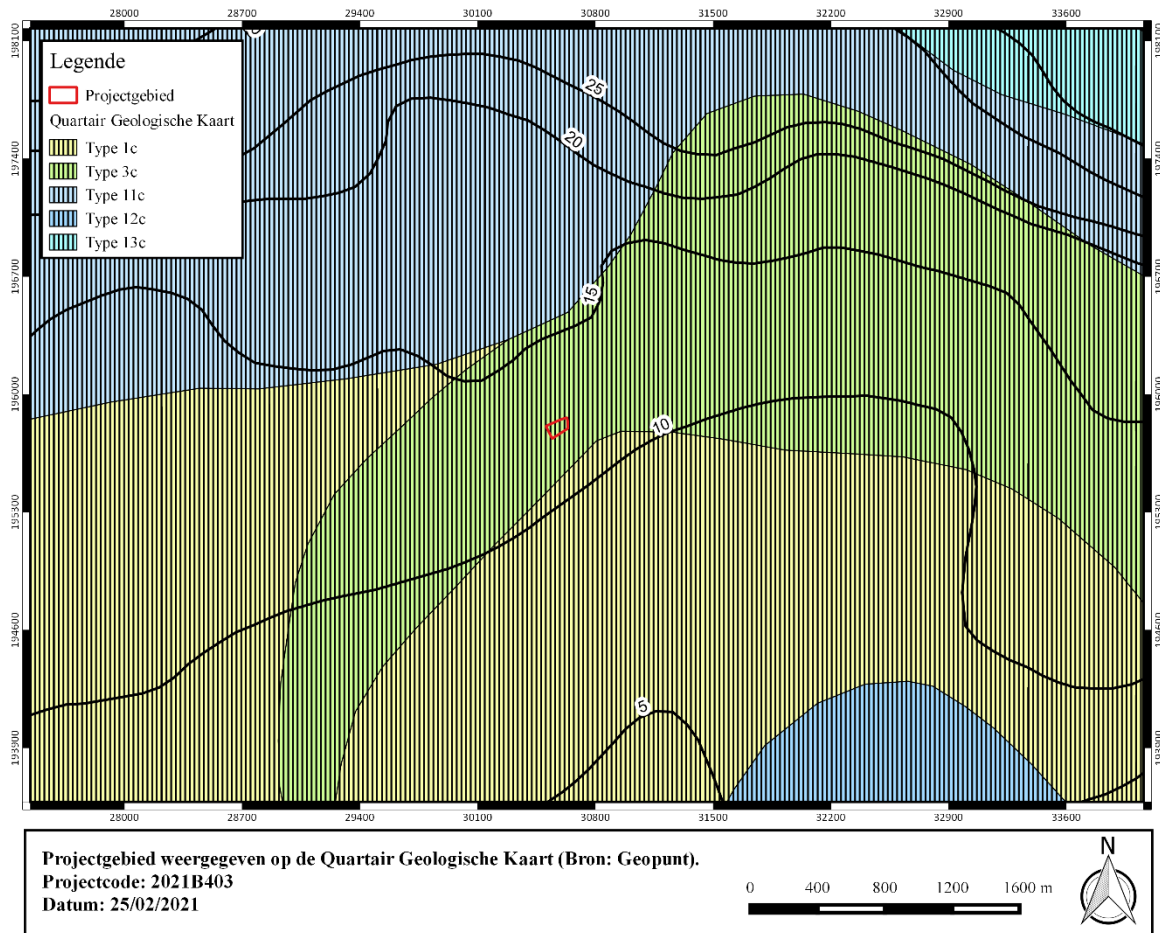

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Quartaire lithostratigrafie

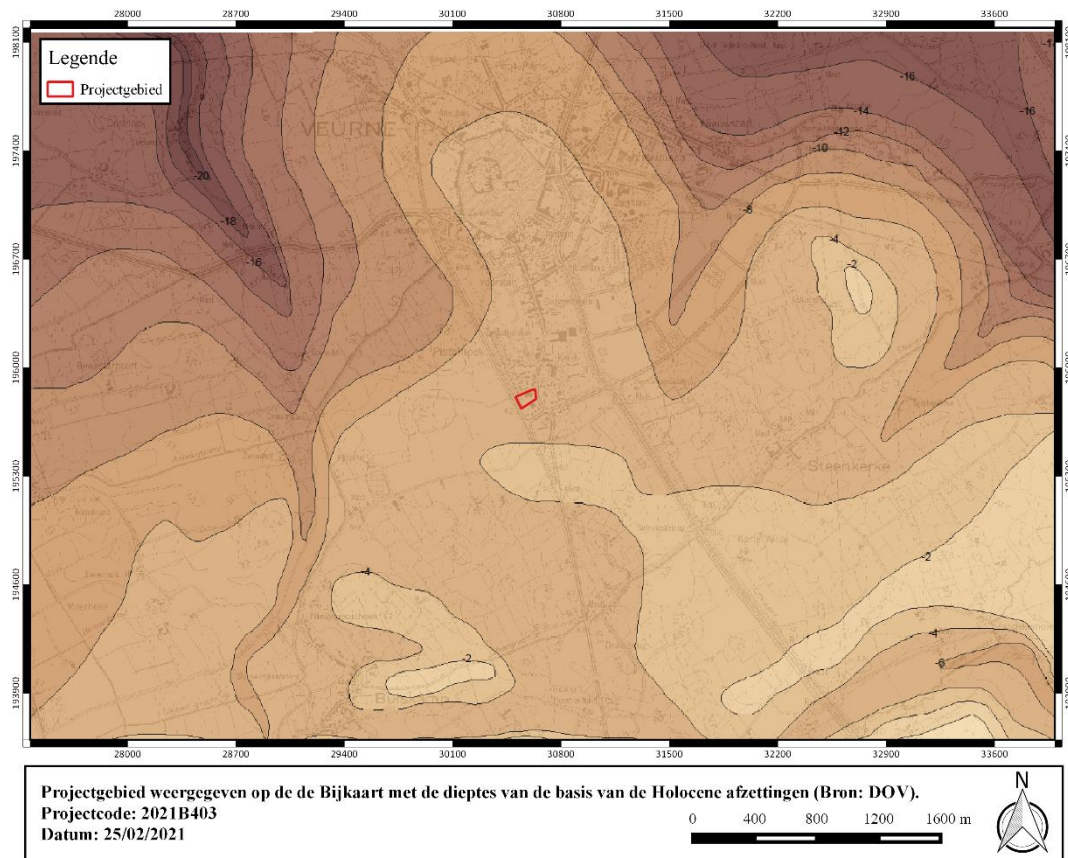
Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 3c**. Het bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. Binnen deze afzetting kunnen mogelijks hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen. Lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn. De top bestaat uit een getijdenafzetting (marien en estuarien) van het Holoceen.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.4 Bijkaart holocene

De bijkaart lokaliseert het plangebied aan de rand van een brede getijdengeul. Veurne is gelegen in het toenmalige inbraakgebied van het Veurnse Gat, een westelijke zijtak van de Avekapellegeul, waarvan het verloopt nog niet exact gekend is. Op verschillende plaatsen zijn bij archeologische opgravingen de zandige oeverwalafzettingen dan ook aangetroffen. Sommigen menen dat Veurne gelegen was op een eiland, wat bijgevolg betekent dat de getijdengeul nog gedeeltelijk actief was op het tijdstip van de inplanting van een bewoningskern.

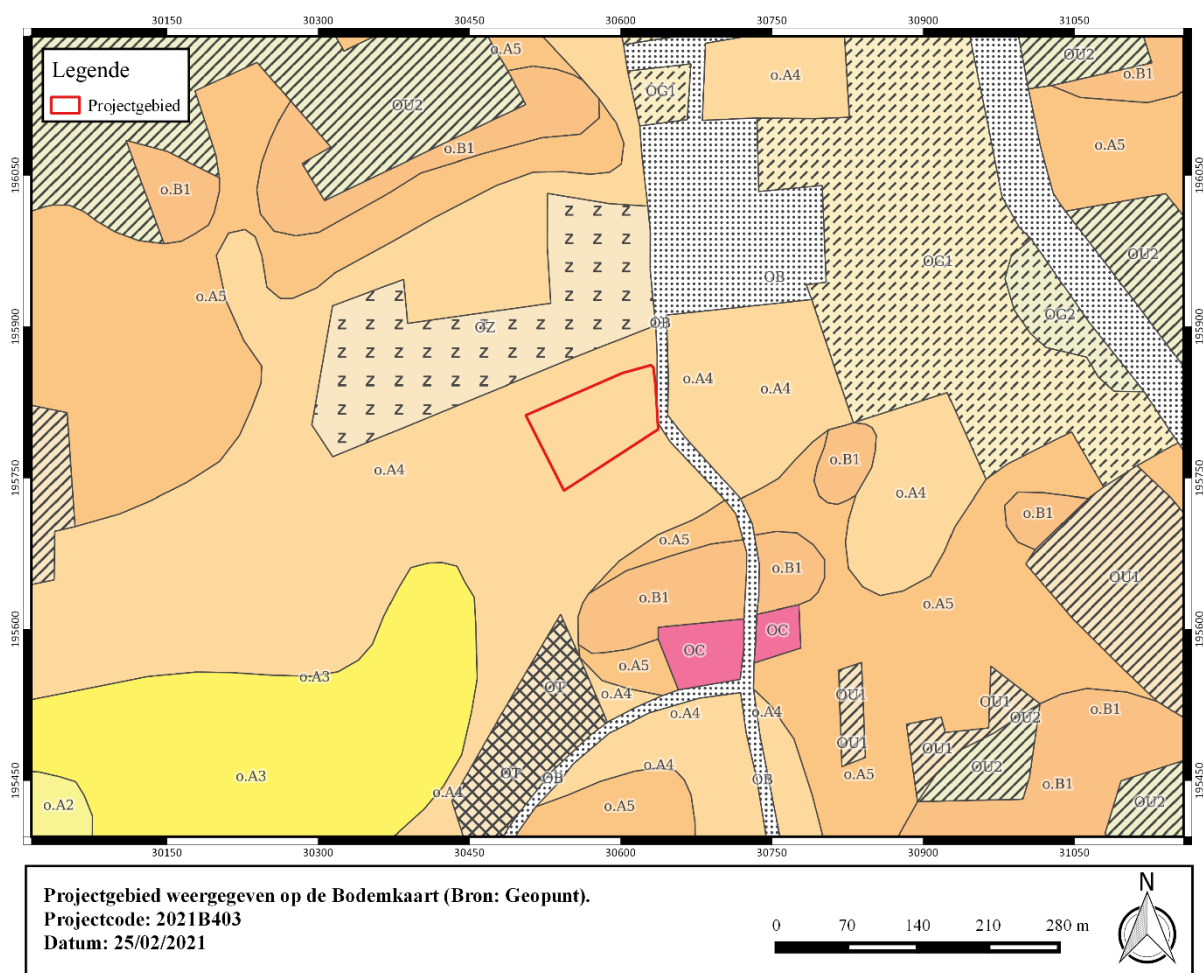
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Bijkaart met de dieptes van de basis van de Holocene afzettingen (Bron: Baeteman C. 2011).

1.4.2.5 Bodemvormingsprocessen

Op de bodemkaart is te zien dat het terrein zich situeert ter hoogte van een iets hoger gelegen kreekrug, een opgevolde getijdengeul die door landschapsinversie hoger is komen te liggen dan het omliggende wadgebied. Ten noorden van het onderzoeksgebied geeft de bodemkaart een polygoon 'uitgezande' gronden weer. Langsheen de Lovaart ten oosten van het onderzoeksgebied zijn een serie 'opgehoogde' gronden weergegeven

Het projectgebied wordt op de bodemkaart gekarteerd als het bodemtype **o.A4**. Het bodemtype **o.A4** is een kreekruggrond binnen de oudlandpolders bestaande uit zware klei tot klei die op minder dan 60 cm diepte overgaat tot lichter materiaal. Er komt geen zand voor op minder dan 60 cm diepte. De A4 gronden nemen een grote oppervlakte in, vooral in de centrale gebieden van de kreekruggen. Het humusgehalte van de bovengrond in akkerland bedraagt ongeveer 2%. De gleyverschijnselen komen voor tot in de bouwvoor. De bovengrond is doorgaans kalkhoudend tot kalkrijk; de diepere horizonten zijn kalkrijk.

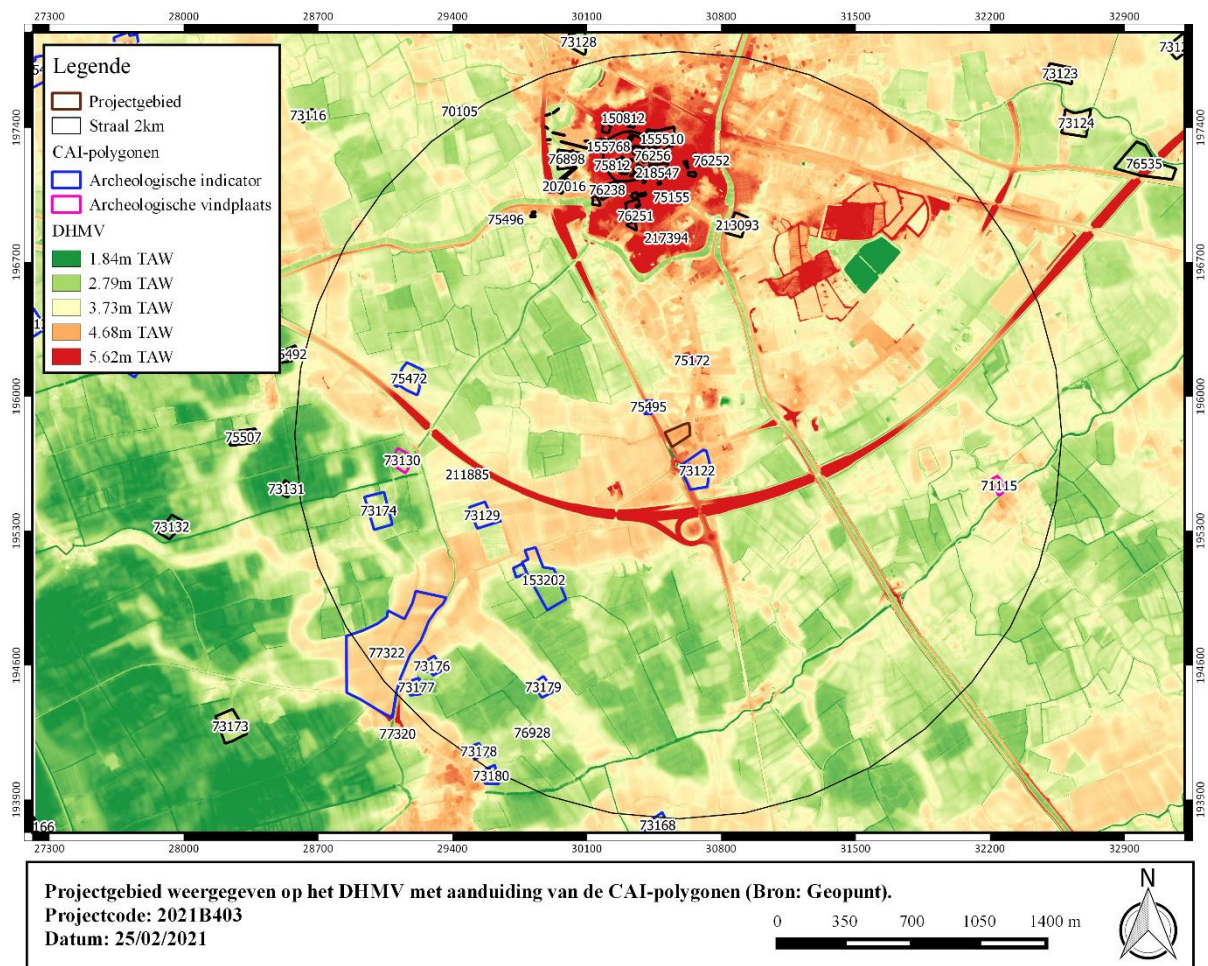
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.3 Historische en archeologische voorkennis

1.4.3.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

In de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische sites en indicatoren gekend. Ten oosten van het onderzoeksgebied, op de rand van een getijdengeul, werden bij een werfcontrole aanwijzingen waargenomen voor de aanwezigheid van een zoutziedersatelier tijdens de late ijzertijd. Ten zuiden van de baan naar De Panne werd al in 1845 een tumulus met vijf urnen (Veurne – Halve Maan, ID70105) opgegraven. Eén van de urnen bevatte een halsketting van rode kralen. De vondst kon gedateerd worden in de midden-Romeinse tijd.

Een groot deel indicatoren zijn geclusterd binnen het historisch centrum van Veurne. Dit betreft voornamelijk indicaties van laatmiddeleeuwse bewoning in het stadscentrum. Rondom de stad zijn verschillende indicatoren opgenomen die wijzen op de aanwezigheid van menig omwalde hoeve. Bij metaaldetectie in de omgeving zijn eveneens aanwijzingen aangetroffen voor aanwezigheid in de middeleeuwen evenals enkele relictten die in verband te brengen zijn met WOI.

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

71115	Opgraving, controle van werken (1959) Late middeleeuwen: Met het oog op restauratie werden verschillende muurgedeelten en funderingen onderzocht. Daaruit is gebleken dat de vierzijdige 12de-eeuwse middentoren in een bestaande 11de-eeuwse driebeukige kerk ingebouwd is geworden Bron: Devliegheer, L. 1959: Steenkerke (West-Vlaanderen), Archeologie 1959.2, 306-307.
73130	Opgraving (1983); NK: 15 meter 17de eeuw: versterkt kamp, vierkante plattegrond met 14m brede gracht, opgehoogd eiland en 11m brede wal binnen de gracht. Uitkijktoren was waarschijnlijk in vakwerk opgetrokken. Verbrande kleigrond wijst op een felle brand die er ooit moet gewoed hebben. Doordat er geen permanente bezetting was zijn er weinig vondsten gerecupereerd. Gracht en gebouwen nog zichtbaar in 1850. Bron: TERMOTE J. en M. DEWILDE 1984: Het versterkte legerkamp uit 1694 te Veurne-Bewesterpoort, in Archaeologia Belgica, 258, Conspectus MCMVXXXIII, p. 177-183.
75172	Controle van werken (1986); NK: 150 meter Late ijzertijd: zoutwinningssite aangelegd in het waddenlandschap. Geul afgesloten door een dam versterkt met ingeheide palen. Na het verlaten werd de zoutpanne met stookafval en technisch aardewerk volgestort. Mogelijk verbleven op het areaal ook zoutzieders. Bron: Cools, E., De Ceunynck, R. & Termote, J. 1986: Veurne (W.-Vl.) : sporen van een zoutwinningssite, Archeologie 1986.2, 102.

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

73122	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73129	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73168	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht

73174	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73175	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73176	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73177	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73178	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73179	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
73180	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
75472	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
75495	Indicator cartografie Nieuwe tijd: molen

Metaaldetectie

76928	Metaaldetectie (2008) Late middeleeuwen: munten, gespen, vingerhoedjes, bandeliersluitingen, rekenpenningen, lakenloodjes, aardewerk, beenderen, baksteenfragmenten
77322	Metaaldetectie (2009) Karolingische periode: 2 fibulae, 4 denarii Late middeleeuwen: verschillende munten, gespjes en knopen WOI en II: kogelfragmenten, loden schrapnels, knopen

153202	Metaaldetectie (2011) Volle middeleeuwen: denier van Rijsel uit 1180-1220 Late middeleeuwen: naairing (rond 1450) 19de eeuw: munt Napoleon III Onbepaald: ringen, riemverdeler, gespen, munt
211885	Metaaldetectie (2016) Late middeleeuwen: zilveren maille Rijsel 1253-1300

1.4.3.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen¹

Hieronder wordt de ontwikkeling van Veurne toegelicht van prestedelijke kern tot de huidige stad. Onderstaande historische beschrijving is een synthese van een uitvoerige studie van Alexander Lehouck, wetenschappelijk medewerker van het Museum Ter Duinen in Koksijde.²

Veurne is gelegen in de kustvlakte. De bewoningsgeschiedenis van de kustvlakte verloopt min of meer parallel met de impact van de zee op het cultuurland. Gedurende het eerste millennium van onze tijdsrekening bestaat de kustvlakte uit een dynamisch landschap met overwegend slikken en schorren. De basis van deze dynamische landschappen moet gezocht worden bij de voortdurende relatieve zeespiegelstijging, de invloed van de getijden en het sedimentaanbod van de Noordzee. De slikken werden bij vloed overspoeld met zeewater, terwijl de schorren slechts overstroomden bij extreem hoge waterstand. Het wadgebied werd doorsneden door getijdengeulen die zorgden voor een voortdurende herwerking van de wadsedimenten. De zeespiegelstijging hangt ook nauw samen met het ontstaan van zoetwatermoerassen waarin veengroei ontwikkelde. In de kustvlakte werd door de mens aan veenontginning gedaan. Over de schaal van de ontginningen is niets met zekerheid gekend. Het staat vast dat er aan veenspitten werd gedaan om zich van brandstof te voorzien voor zoutoventjes. Zo kennen we onder meer ten noordoosten van de huidige stad Veurne (langs de Conterdijk) een zoutziederij uit de late IJzertijd (Midden/Laat- La Tène- periode; ca. 200 v.C. – 50 n. C.). Uit het geologisch onderzoek blijkt dat de site ingeplant werd op de (rechter?)oever van een getijdengeul. Een gelijkaardige verwachting geldt voor het huidige plangebied.

Ook Romeinse bewoning is vaak aan de oevers van geulen te situeren. Dit zou ook het geval zijn voor twee gekende sites rondom Veurne, waar op grondgebied van vooroorlogse veenderijen ten noordwesten en ten noordoosten van het stadscentrum enkele grafgraven aangetroffen werden in een veenlaag. Er zijn ook aanwijzingen voor begravingen. De Romeinse sites kunnen aan de hand van het aardewerk omstreeks het einde van de 2^e-3^e eeuw geplaatst worden en waren vermoedelijk van tijdelijke aard.

Gedurende de vroege middeleeuwen transformeerde het landschap geleidelijk aan tot zoutweiden. Er zijn weinig archeologische vondsten gekend. Men weet onder meer dat de zoutweiden systematisch door de mens ingenomen werden als schaapsweide, wat in se weinig archeologische sporen met zich mee brengt.

Hoewel sporen van bewoning in de Karolingische tijd totnogtoe gering zijn, bestaat het vermoeden dat de regio intens bewoond was. Uit teksten bleek dat de reeds vermelde schapenweiden gelegen waren in overstroomd gebied, *matrisci* genaamd. Deze term komt achter het IJzerbekken niet voor wat mogelijk wijst op het feit dat het overstromingsgevaar in de regio verdwenen was. Deze these wordt ondersteund door de vroegste nederzettingstoponiemen die ook dan voor het eerst voorkomen. De naam Veurne komt voor het eerst in geschreven bronnen voor in 877 als *Furnis/Furna*, wat etymologisch neerkomt op 'voor' of 'geul'. Om wat voor nederzetting het ging is niet gekend. In de binnenstad van Veurne zijn slechts zeer sporadisch vondsten geattesteerd, die geen samenhangend verhaal voortbrengen. Toekomstig archeologisch onderzoek kan deze kennislacune mogelijk invullen.

Dankzij archeologisch en historisch onderzoek zijn voor Veurne al heel wat aanwijzingen gekend voor de oprichting van een vroege versterking die kadert binnen de *castella recens facta*-

¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13967>;
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140015>

² Lehouck, A. 2003. Ontstaan en groei van de stad Veurne: een archeo-topografische benadering, in: Infoblad Westvlaamse Gidsenkring, jaargang 39: pp.1-19.

gordel. Van Werveke wees onder meer op het bestaan van 12de eeuwse oorkonden, waarin de St.-Walburgaparochie als binaburgh of "binnen de burg" wordt omschreven en de St.-Niklaasparochie als butanburgh of "buiten de burg". Littekens in het stratenpatroon, afgebakend door de Noordstraat, de Pannestraat, de Zwarte Nonnestraat en de Vleeshouwerstraat wijzen op een circulaire versterking met omschreven diameter van om en bij de 240 m. Vergelijking met de Zeeuwse burgen leert ons dat er een kruisend stratenpatroon was met vier toegangen. De westelijke en noordelijke toegangen zijn respectievelijk met het Citerne- en Witte Kanunnikenstraatje nog bewaard gebleven. Het tracé van de "oude Ooststraat" is nog volledig te reconstrueren dankzij relictten aangetroffen op het kadasterplan en in de bestaande bebouwing. De Zuidstraat ligt in het verlengde van de vierde toegang. Ondanks de vele aanwijzingen zijn er nog steeds veel onbeantwoorde vragen omtrent het fysiologisch kader en de datering.

Veurne is gelegen in het toenmalige inbraakgebied van het Veurnse Gat, een westelijke zijtak van de Avekapellegeul, waarvan het verloop nog niet exact gekend is. Op verschillende plaatsen zijn bij archeologische opgravingen de zandige oeverwalafzettingen dan ook aangetroffen. Sommigen menen dat Veurne gelegen was op een eiland, wat bijgevolg betekent dat de getijdengeul nog gedeeltelijk actief was op het tijdstip van de inplanting van een bewoningskern. Inzichten in het precieze verloop van de verzande geul en de vorming van oeverwalafzettingen kunnen belangrijk zijn bij de lokalisatie van de prestedelijke nederzetting. Er zijn twee veronderstellingen: ofwel bevindt deze prestedelijke nederzetting zich aan de voet (ten oosten) van de burg, ofwel dient deze gesitueerd te worden ruim ten noorden. In het oostelijk deel van de stad, ten oosten van de burg en ten noorden van de Carme-rivier (bedding in het verloop van de Oude Beestemarkt en de Nieuwstraat), is een terp vastgesteld over een areaal van ruim 4 hectare. Het staat vrijwel vast dat in dit areaal de eerste stedelijke kern tot ontwikkeling kwam. Of deze kern voor of na het burgterrein is ontwikkeld staat niet vast.

Gedurende de 10^e -11^e eeuw ontwikkelde Veurne zich tot een belangrijke plaats in de regio. Vermoedelijk hangt deze groei nauw samen met de textiel- en wolnijverheid in Vlaanderen. Een groot aantal schaareshoeven of bercariae zijn namelijk gevestigd in het IJzerestuarius. Veurne wordt in de eerste helft van de 11^e eeuw als hoofdplaats gemaakt van de kasselrij. De burggraaf, als vertegenwoordiger van de graaf van Vlaanderen wordt voor het eerst vermeld in 1060 en zetelt op de burcht. Via het archeologisch traject zijn vanaf de 11^e eeuw op het burgterrein grote werken te volgen ter verbetering van het wooncomfort en voor de verdediging van de grafelijke residentie. Er wordt een kleine ovale ringwalversterking opgeworpen die vervolgens in (het tweede kwart van) de 12de eeuw als kern wordt gebruikt voor het aanaarden van de eerste motte. Belangrijke sporen van houten gebouwen op het burgterrein wijzen op een intensere bewoning. Ook buiten dit terrein werden huisstructuren aangetroffen. Het gaat om hutkommen die doorgaans gefundeerd waren op liggende grondbalken en wellicht houten wanden bevatten van staand blokwerk of liggende planken. De afdekking bestond uit lichte materialen, bijvoorbeeld stro. De meeste structuren deden wellicht dienst als woonstalhuis en waren niet zo groot.

In het noordelijk gedeelte van het burgterrein ontplooidde zich een kapittel van seculiere kanunniken. Allicht betreft dit een transformatie van de burchtkapel. Het kapittel wordt voor het eerst vermeld in 1095 en had aanvankelijk een zeer grote invloed in het monastieke leven en op het tiendenrecht. Kort nadien, in 1105, weten we dat er ook een Latijnse school wordt ingericht. In de 12e eeuw werd een monumentale Romaanse kerk in ijzerzandsteen gebouwd. Net buiten het burgterrein heeft zich wellicht al heel vroeg in de 12e eeuw een Tempelhof ingeplant. Samen met de St.-Niklaasabdij vormt het één van de eerste religieuze gemeenschappen buiten het terrein van de burg.

Rond het burgterrein hadden zich ondertussen twee afzonderlijke groeipolen onderscheiden. De eerste en belangrijkste kern situeert zich zoals reeds vermeld in het oostelijk stadsdeel, ten noorden van de Colme, rond de kerk van de Sint-Niklaasparochie. Hier ontwikkelde zich een kapittel dat een belangrijke concurrent zou worden voor het oude Sint-Walburgakapittel. Een tweede kern groeide in het zuidelijk stadsdeel, ten zuiden van de Colme, langs de zuidelijk invalsweg richting de burg. Vanaf de 12^e eeuw zijn er aanwijzingen waaruit blijkt dat Veurne zich als een Vlaamse stad ontplooit. De Veurnse gemeenschap zal een economisch belang weten te ontwikkelen dat de regio in zekere zin te buiten gaat. Veurne geniet van voorrechten op de jaarmarkten van Mesen en Ieper en wordt een tijd later ook lid van de Vlaamse Hanze op Londen. Toonaangevend is Veurne bij de Hanze niet, toch indien we een vergelijking maken met Diksmuide, die een veel groter aandeel had in de lakennijverheid. De vroegste vermeldingen van de marktplaatsen vinden we slechts terug op het einde van de 13de en de eerste helft van de 14de eeuw: het zijn de Houtmarct (1293) in het zuidelijke deel van de Noordstraat, de Paerdemarct (ca. 1330-1350) in de Pannestraat, de (Grote) maerct (ca. 1350) en de harinc- of vischmarct (ca. 1350) in het meest westelijke deel van de Ooststraat. Of het artisanale kwartier in een bepaalde zone van de stad was gevestigd, weten we eigenlijk niet. Artisanale bedrijvigheden zouden gevestigd zijn aan de Colme- rivier in het westelijk deel van de stad (huidige Oude Beestenmarkt), waar zeker medio de 13de eeuw de pottenbakkers en (voor het eerst vermeld) in de tweede helft 14de eeuw ook vollersambachten werkzaam zijn geweest.

In het begin van de 13^e eeuw wordt de eerste omwalling gebouwd. Het gaat om een eenvoudige versterking van opgeworpen aarde, vermoedelijk beschut met houten palissade en gracht. Vermoedelijk liep de contour van de versterking gelijk met dat van de latere Bourgondische versterking. In het handelscentrum en het noorden van de *nordstraete* waren grote stenen woonhuizen ingeplant. Via bouwhistorisch onderzoek zijn momenteel 16 structuren herkend, waarvan de meeste niet ouder zijn dan naar het einde van de 13de eeuw toe. Ook de religieuze instellingen nemen toe gedurende de 13^e eeuw. In de 15^e eeuw was er een recessie.

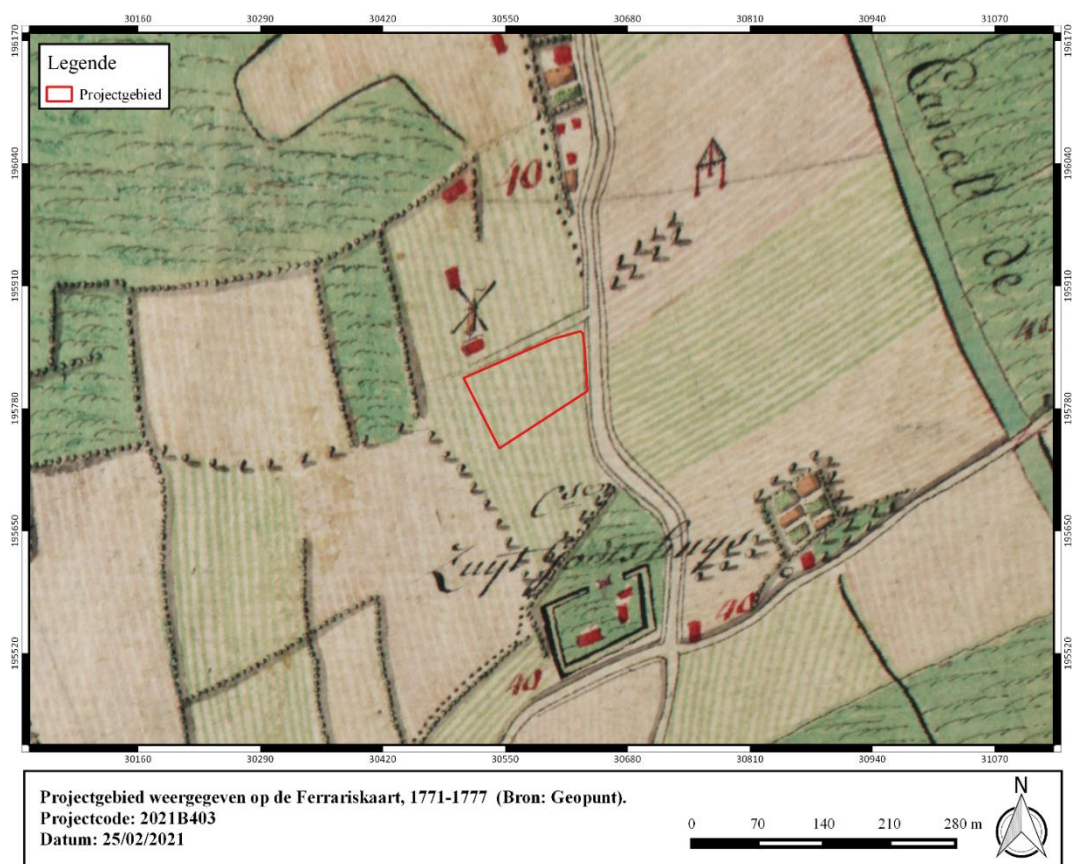
De overgang van het einde van de late Middeleeuwen naar de Nieuwe tijden is zeer duidelijk omdat de stad evolueert vanuit een vrij rustige periode met weinig economische activiteit naar een gouden halve eeuw in de eerste helft van de 17^e eeuw. De 16^e eeuw is een eeuw van oorlogen, geweld en economische recessie. De stedelijke overheidsinstellingen gaan in 1586 fusioneren met de kasselrij waardoor Veurne mee kan profiteren van de inkomsten van het platteland. Dit extra kapitaal wordt aangewend om grote bouwwerken op poten te zetten om de vervallen stad terug op te bouwen tot een rijk en levendig centrum. Het gebouwenpatrimonium uit die periode laat zich kennen door de fraaie gevels in Vlaamse Renaissance, een nieuwe stijl ontwikkeld in de tweede helft van de 16de eeuw.

De tweede helft van de 17de eeuw is gespannen omwille van oorlogen tussen Spanje en Frankrijk. De nog laat-middeleeuwse verdedigingsmuur wordt strategisch niet erg hoog geschat en wordt onder de slopershamer gezet, maar maarschalk de Vauban komt op die stappen terug en schakelt Veurne in zijn verdedigingslinie in. De vestingbouw van 1691-1701 wijzigt de verdediging drastisch en wist daarbij ook definitief tal van oude bewoningssporen uit op het terrein rondom de stad. Na het slopen van de vesting in 1783 zal Veurne zich pas halfweg de 19de eeuw buiten zijn middeleeuwse stedelijke begrenzing begeven.

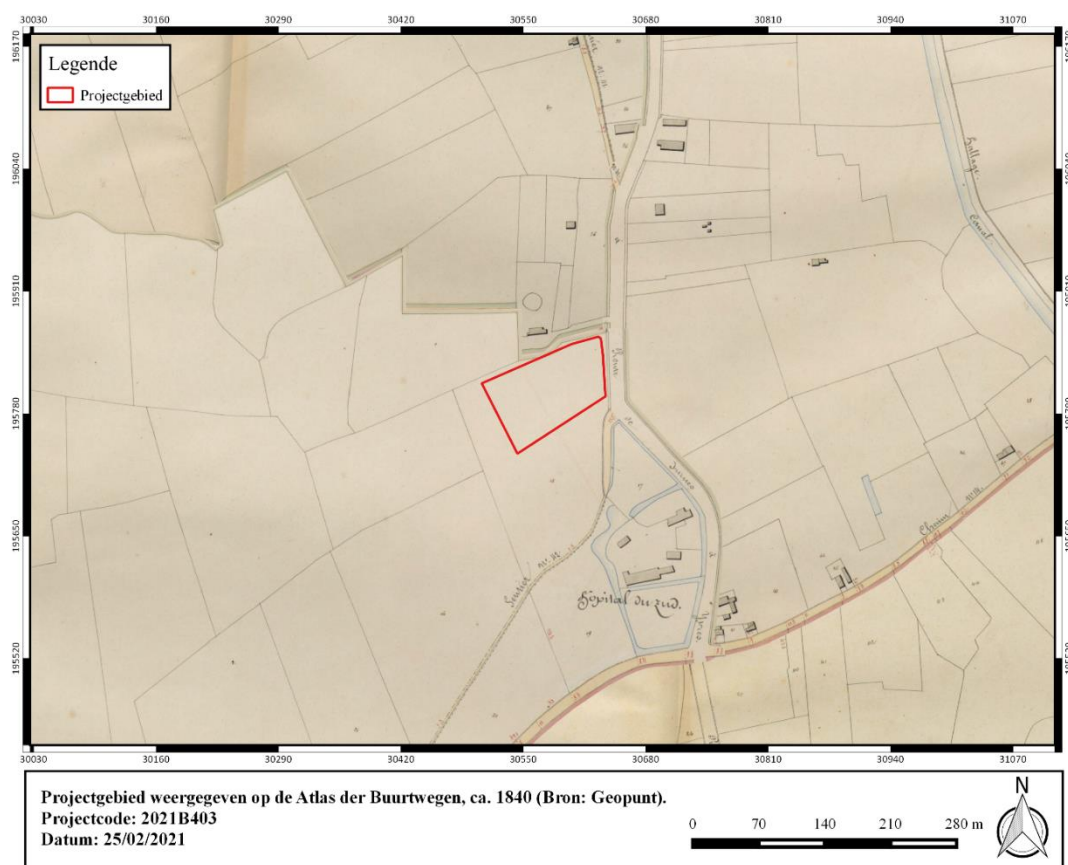

1.4.3.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

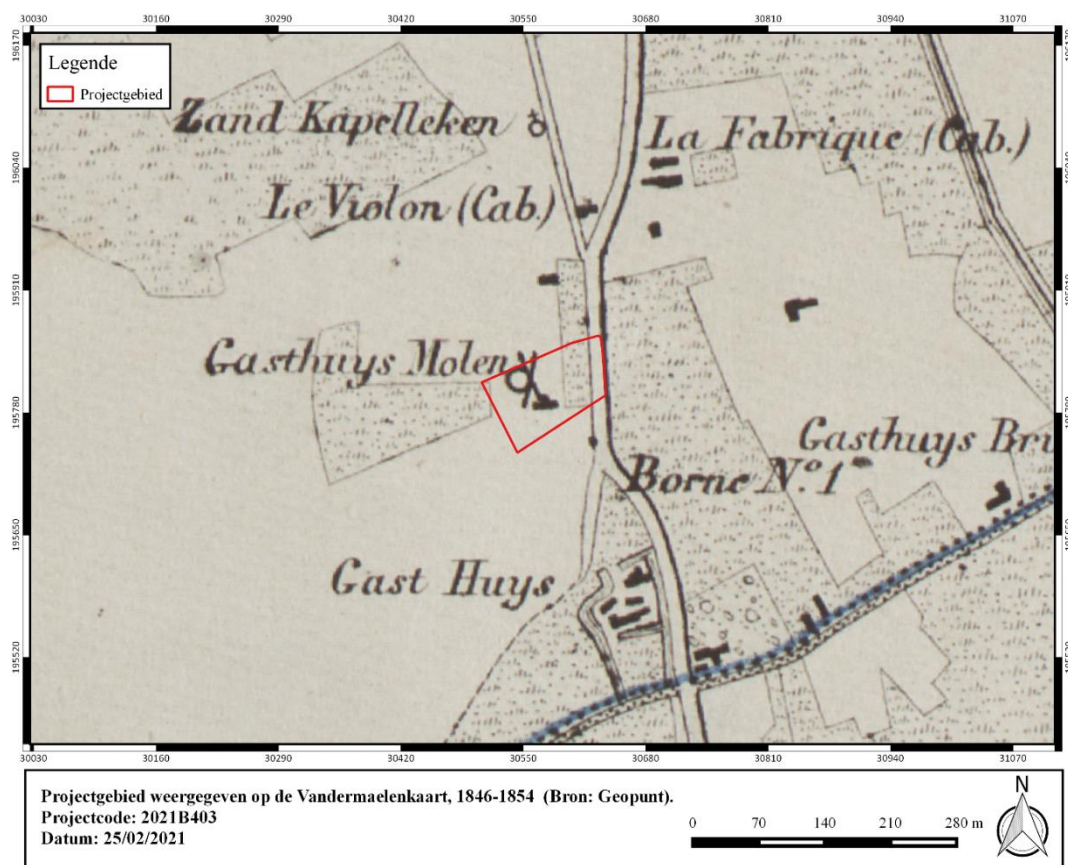
De Ferrariskaart karteert het volledige projectgebied als akker. Het verloop van de Ieperse Steenweg is reeds duidelijk waar te nemen. Deze ligging van het plangebied langsheen een oude invalsweg richting de stad Veurne wijst op een verhoogde trefkans op bewoningssporen. Net ten noorden van het onderzoeksterrein is een molen gekarteerd. Ook op de 19de-eeuwse kaarten is deze nog aanwezig. Ten zuiden van het plangebied wordt een godshuis en later ziekenhuis gekarteerd. Op de meeste historische kaarten wordt die telkens ook benoemd. Zo wordt er op de Ferrariskaart gesproken van *Zuyt Godstshuys*, op de Atlas der buurtwegen krijgt die de naam *Hôpital du zud* en op de Vandermaelenkaart *Gast Huys*. De Poppkaart geeft op dezelfde plaats nog steeds gebouwen weer maar zonder naamvermelding. Als laatste kunnen we een galgenveld opmerken die ten noordoosten van het projectgebied wordt gekarteerd op de Ferrariskaart. Tot het eind van de 18^e eeuw hadden veel steden buiten hun poorten een galgenveld, vaak op woeste grond, op een goed zichtbare plaats langs een doorgaande weg.

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

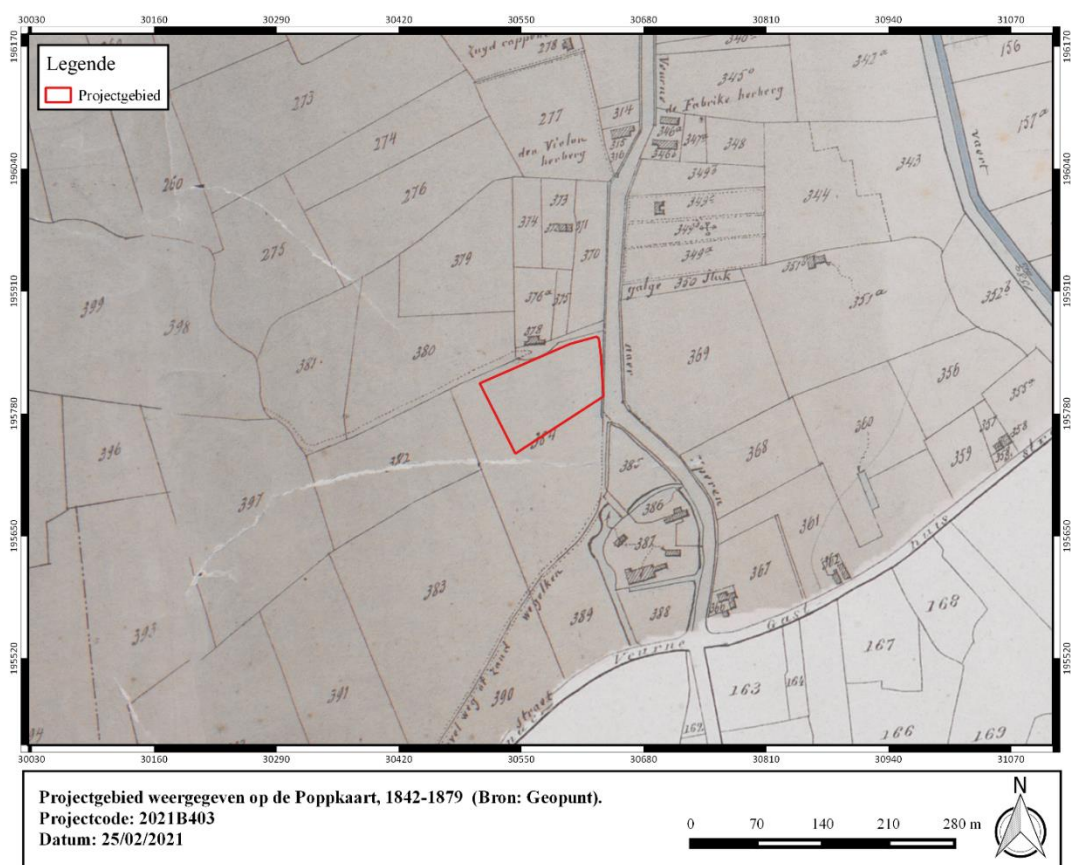

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.3.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een beperkte evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia.

Op basis van het DHMV kan vermoed worden dat het terrein bij de aanleg van het gebouw en bijhorende parking genivelleerd is geweest. De TAW-waarden kennen over het volledige terrein slecht minieme verschillen.

Op de orthofoto van 1971 zien we reeds de aanwezigheid van een gebouw binnen de grenzen van het projectgebied met een oppervlakte van ongeveer 1400 m². Op de volgende orthofoto, van 1979-1990 is het gebouw aanzienlijk groter geworden. Het pand heeft nu een footprint van ongeveer 2300 m². De rest van het projectgebied is in gebruik als parking en groenzone. Vanaf 2000-2003 kent het gebouw twee uitbreidingen aan de zuidelijke zijde van ongeveer 600 m². Op de orthofoto van 2008-2011 krijgt het huidig gebouwenbestand zijn finale vorm met nog een kleine verandering in het oosten.

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw commercieel pand aan de Nachtegalenlaan te Veurne. Het projectgebied is ca. 9078 m² groot en is integraal bebouwd en verhard. De aanwezige infrastructuur wordt volledig verwijderd.

Landschappelijk gezien is Veurne gelegen in de kustpolders. Het onderzoeksgebied bevindt zich ten zuiden van de stadskern van Veurne. Op de bodemkaart en het DHMV is te zien dat het terrein zich situeert ter hoogte van een iets hoger gelegen kreekrug, een opgevulde getijdengeul die door landschapsinversie hoger is komen te liggen dan het omliggende wadgebied. Ten noorden van het onderzoeksgebied geeft de bodemkaart een polygoon ‘uitgezande’ gronden weer. Langsheen de Lovaart ten oosten van het onderzoeksgebied zijn een serie ‘opgehoogde’ gronden weergegeven. Vanwege de ligging ter hoogte van een getijdengeul is er geen verwachting inzake artefactensites of resten die het dichtslibben van de geul voorafgaan. Het moment waarop deze geul is dichtgeslibt is ongekend maar kan reeds voltrokken zijn tegen de late ijzertijd of Romeinse periode. Deze hoger gelegen kreekruigen waren de meest geschikte locaties voor permanentere bewoning in de kustvlakte.

Op cartografische bronnen is te zien dat de omgeving van het onderzoeksgebied in gebruik is als akkerland. Op de Ferrariskaart is het volledige onderzoeksgebied ingekleurd als akkerland. Net ten noorden van het terrein is een molen afgebeeld. Ten zuiden van het terrein is een omwalde hoeve afgebeeld. De 19^e-eeuwse bronnen tonen hierin weinig verandering. Op de Atlas der buurtwegen is de molenterp ten noorden van het terrein nog steeds afgebeeld. Het terrein zelf blijft in de 18^e en 19^e eeuw vrij van bebouwing. Binnen de orthofotosequentie is de huidige toestand van het terrein grotendeels te herkennen op het luchtbeeld van de jaren '80. In de daaropvolgende luchtopnames is te zien dat de verharding is uitgebreid. De impact van de aanwezige infrastructuur op het bodemarchief is vooralsnog ongekend.

In de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische sites en indicatoren gekend. Ten oosten van het onderzoeksgebied, op de rand van een getijdengeul, werden bij een werfcontrole aanwijzingen waargenomen voor de aanwezigheid van een zoutziedersatelier tijdens de late ijzertijd. Een groot deel indicatoren zijn geclusterd binnen het historisch centrum van Veurne. Dit betreft voornamelijk indicaties van laatmiddeleeuwse bewoning in het stadscentrum. Rondom de stad zijn verschillende indicatoren opgenomen die wijzen op de aanwezigheid van menig omwalde hoeve. Bij metaaldetectie in de omgeving zijn eveneens aanwijzingen aangetroffen voor aanwezigheid in de middeleeuwen evenals enkele relictten die in verband te brengen zijn met WOI.

Concreet dient ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. Met betrekking tot artefactensites is er vanwege de bodemkundige gegevens geen verwachting. Daartegenover staat echter dat het terrein integraal verhard en bebouwd is. Mogelijk is het bodemarchief hierdoor verstoord. In de eerste plaats dient een landschappelijk bodemonderzoek de bodemopbouw en verstoringsgraad te evalueren. Mocht blijken dat dit nog kan leiden tot kenniswinst is vervolgens een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte methode om bewaard erfgoed in kaart te brengen en de impact van de geplande werken hierop te bepalen.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

Geoportaal

Geopunt

Lehouck, A. 2003. Ontstaan en groei van de stad Veurne: een archeo-topografische benadering, in: Infoblad Westvlaamse Gidsenkring, jaargang 39: pp.1-19.

NGI Cartesius

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

